

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft het zich beschikbaar houden van de operationele loodsen voor de uitzonderlijke transporten voor de Oosterweelverbinding en de toelage technische bekwaamheid
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

- De Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Loodswezen verkiest om het transport van de Oosterweel tunnelelementen te laten begeleiden door een selecte groep opgeleide loodsen “dedicated pilots”.

Om uitzonderlijke transporten mogelijk te maken die enkel door “dedicated pilots” kunnen worden begeleid, moet de DAB Loodswezen in de mogelijkheid zijn om deze loodsen van de beurtlijst te schrappen of zelfs tijdens hun binnenbeurt (rust) ter beschikking te houden. Enkel op deze manier kunnen zij exclusief ingezet worden voor dit uitzonderlijk transport.

De huidige verloning van Vlaamse loodsen voorziet echter geen mogelijkheid om de loodsen die ter beschikking gehouden worden te compenseren. Hiervoor wordt een tijdelijke uitzonderingsmaatregel voorgesteld.

- De extra toelage technische bekwaamheid, die thans enkel wordt toegekend aan de verkeersleiders en regioverkeersleiders van de centrale Zandvliet en Zeebrugge, wordt ook toegekend aan de verkeersleiders van de Centrale Zelzate. Vanaf eind 2025 wordt op het kanaal Gent – Terneuzen immers volledige verkeersbegeleiding (full VTS – Vessel Traffic Services) geboden aan de vaarweggebruikers op het kanaal.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Interne dienstverlening van de Vlaamse overheid; inhoudelijk structuurelement: HR

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/465 van 13 november 2025.

De Vlaamse Regering keurde het ontwerpbesluit principieel goed op 12 december 2025.

De onderhandelingen met de vakorganisaties over de inhoud van het hoger vermelde ontwerpbesluit vonden plaats in het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest van 2 februari 2026 en 26 februari 2026. Deze onderhandelingen resulteerden in een protocol (protocolnummer 448.1397) van 6 maart 2026.

Op 13 maart 2026 is bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De Raad van State heeft advies gegeven op 13 april 2026 (adviesnummer 79.055/3).

C. ADVIES RAAD VAN STATE

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan de technische opmerkingen van de Raad van State.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1. uitzonderlijke transporten Oosterweelverbinding

A.1.1. Algemene bepaling

De DAB Loodswezen verkiest om het transport van de Oosterweel tunnelelementen te laten begeleiden door een selecte groep opgeleide loodsen “dedicated pilots”.

Om uitzonderlijke transporten mogelijk te maken die enkel door “dedicated pilots” kunnen worden begeleid, moet de DAB Loodswezen in de mogelijkheid zijn om deze loodsen van de beurtlijst te schrappen of zelfs tijdens hun binnenbeurt ter beschikking te houden. Enkel op deze manier kunnen zij exclusief ingezet worden voor dit uitzonderlijk transport.

De huidige verloning van Vlaamse loodsen voorziet echter geen mogelijkheid om de loodsen die achter gehouden worden te compenseren. Hiervoor wordt een tijdelijke uitzonderingsmaatregel voorgesteld.

Het zich beschikbaar houden voor de uitzonderlijke transporten wordt verloond door middel van een loodscoëfficiënt (0,115), die in toepassing van artikel XIbis 64, 2° van het VPS van 13 januari 2006 wordt opgenomen in het ministerieel besluit houdende vaststelling van de loodscoëfficiënten voor de berekening van de loodstoelage van de operationele loodsen.

A.1.2. werkwijze voor het toekennen van de toelage

De werkwijze voor het toekennen van de toelage is als volgt:

- De toelage zelf wordt individueel toegekend;

- De loodsen die beschikbaar gehouden worden voor deze exceptionele transporten en die aan de beurt zijn, zullen voor die dag(delen) een dienstvrijstelling krijgen. Deze dag of dagdelen worden beschouwd als een beschikbaarheidsdag;
- De loodsen die in binnenbeurt zijn, mogen geen recuperatiedag opnemen voor de periode dat ze zich beschikbaar moeten houden ⁽¹⁾. Deze periode van zich beschikbaar houden wordt niet gelijkgesteld aan een beschikbaarheidsdag. Indien de loods die beschikbaar gehouden wordt op dezelfde kalenderdag effectief moeten varen, zal de loods wel een beschikbaarheidsdag krijgen voor deze dag.

Bovenstaande zaken vergen een verankering in het Vlaams personeelsstatuut. Aangezien het transport van de Oosterweel tunnelelementen slechts om een eenmalig transport gaat, stel ik met voorliggend voorontwerp van besluit een overgangsbepaling voor (nieuw artikel XIbis 81bis VPS).

De dagvergoeding ⁽²⁾ voor het achterhouden van de toegewezen loodsen is 1.193,31 euro bruto per dag. Deze wordt uitbetaald per begonnen uur dat men zich beschikbaar moet houden. De hoogte van deze toelage werd gebaseerd op de gemiddelde verloning voor wat betreft loodstoelagen op jaarbasis van het kustkorps (loodstoelage – LT4) ⁽³⁾. Omgerekend naar loodskoëfficiënt komt dit neer op 2,76 LT per dag (24u). Op uurbasis wordt een coëfficiënt van 0,115 bekomen (49,72 euro bruto).

A.1.3. verloning voor de voorbereiding

De uitvoering van de uitzonderlijke transporten vraagt heel wat voorbereiding en studiewerk.

Deze voorbereiding en studiewerk wordt verloned met een “administratieve opdracht” (coëfficiënt van 0,5 zoals opgenomen in artikel 2 van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende vaststelling van de loodskoëfficiënten voor de berekening van de loodstoelage van de operationele loodsen).

De kustloodsen krijgen voor het traject 1 x AO (administratieve opdracht) voor het instuderen van het draaiboek. De rivierloodsen krijgen voor elk traject 2 x AO voor het instuderen van het draaiboek ⁽⁴⁾.

Voor het transport wordt gewerkt conform de actuele reglementering / dienst- en beurtregeling.

A.2. toelage technische bekwaamheid

A.2.1. situatieschets

Tot eind 2025 wordt de brug van Zelzate bediend door Vlaamse personeelsleden vanuit de verkeerscentrale in Zelzate in een volcontinusysteem. Er wordt geen volledige verkeersbegeleiding (full VTS – Vessel Traffic Services) geboden aan de vaarweggebruikers op het kanaal Gent – Terneuzen.

Conform de afspraken van de Permanente Commissie wordt er vanaf december 2025 volledige verkeersbegeleiding geboden op het kanaal Gent – Terneuzen.

¹ Op deze manier wordt de inzet van de loodsen niet belast door de specifieke toewijzing

² Per 24u of een gedeelte ervan.

³ De keuze voor LT4 werd ingegeven doordat enkel categorie 7 loodsen ingezet zullen worden op het traject. De referentie is aldus wat een LT4 kustloods kost per beurtdag aan loodstoelagen.

⁴ De rivierloodsen krijgen dubbel zoveel AO's voor een traject daar er voor deze trajecten meer studiewerk verwacht wordt.

De toelage technische bekwaamheid (artikel Xlbis 71 VPS) bestaat uit twee delen:

- een basistoelage van 2.250 euro à 100%;
- een extra toelage van 1.000 euro à 100%.

De extra toelage wordt enkel uitbetaald aan verkeersleiders, regioverkeersleiders en nautisch verkeersleiders die beschikken over een geldig VTS ⁽⁵⁾ of MRCC ⁽⁶⁾ certificaat. Het opleidingstraject en verdere verloop van de loopbaan van de verkeersleiders Zeebrugge, Zandvliet en Oostende, regioverkeersleiders Zeebrugge en Zandvliet en nautisch verkeersleiders Oostende, is reeds volledig uitgeschreven in het "Training Manual Standard" (TMS).

Hierin staat onder andere bepaald welke standaarden moeten gehaald worden tijdens de opleiding om effectief aan de slag te kunnen gaan als verkeersleider. Ook staat uitgeschreven wat aan bod moet komen in de jaarlijkse herhalingstraining van personeelsleden om hun certificaat te behouden.

Zodra er op het kanaal Gent – Terneuzen wordt overgegaan op full VTS, zullen ook de personeelsleden van de centrale Zelzate een volledige VTS opleiding genoten hebben en een verplichte jaarlijkse herhalingstraining volgen. Ook zij gaan, nadat ze de opleiding met goed gevolg hebben gevolgd, beschikken over een volwaardig VTS-certificaat.

Conform de andere functies binnen de afdeling Scheepvaartbegeleiding is het logisch dat ook de verkeersleiders van de centrale Zelzate de extra toelage van 1.000 euro (à 100%) ontvangen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1: (toevoeging van artikel Xlbis 81bis aan deel Xlbis, titel 5, hoofdstuk 6 van het VPS)
Omdat het vervoer van de tunnelementen voor de Oosterweelverbinding van de haven van Zeebrugge naar de haven van Antwerpen een uitzonderlijke, éénmalige operatie betreft, wordt dit opgenomen bij de overgangsbepalingen.

De operationele loods die aan de beurt is, krijgt voor het zich beschikbaar houden voor de uitzonderlijke transporten een beschikbaarheidsdag. Het zich beschikbaar houden wordt verloond met een loodskoëfficiënt 0,115 (a rato van de toelagen die voor de kustloodsen gelden).

De operationele loods met rust krijgt geen beschikbaarheidsdag, en kan het zich beschikbaar houden niet compenseren.

Het zich beschikbaar houden wordt individueel verloond.

Artikel 2: (wijziging van artikel Xlbis 71 in deel Xlbis, titel 5, hoofdstuk 3 van het VPS)
Dit artikel kent de extra toelage van € 1.000 (à 100%) toe aan de verkeersleiders van de centrale Zelzate. Door het invoeren van de volledige verkeersbegeleiding op het kanaal Gent – Terneuzen, zullen ook de personeelsleden van de centrale Zelzate een volledige VTS opleiding genoten hebben en een verplichte jaarlijkse herhalingstraining volgen. Ook zij gaan, nadat ze de opleiding met goed gevolg hebben gevolgd, beschikken over een volwaardig VTS-certificaat.

Artikel 3:

Dit artikel bepaalt dat het besluit uitwerking heeft met ingang van 1 mei 2025 wat betreft de loodstoelage. Het eerste tunnelement werd in de loop van de maand mei 2025 vervoerd.

⁵ VTS := Vessel Traffic Service

⁶ MRCC = Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum

Het artikel over de toelage technische bekwaamheid heeft uitwerking met ingang van 1 december 2025.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

3.A.1. loodstoelage

De budgettaire kost zal aangerekend worden op begrotingsartikel MCD-3MAH2ZZ-LO.

a.1. Beschikbaar houden van loodsen

De meerkost voor de COTU ⁽⁷⁾-transporten wordt geraamd op 31.832,74 euro voor het beschikbaar houden van 4 loodsen gedurende 6 dagen ⁽⁸⁾.

Bovenstaande kost zal integraal doorgerekend worden aan COTU conform het loodsgeldbesluit. Meer bepaald art., 13, B), 11°: *“de loodsdienst stelt de volledige kostprijs vast die aan de exploitant wordt aangerekend voor een bijzonder of buitennormaal transport, op basis van de duurtijd van de inzet van de loods of loodsen en de ingezette middelen, rekening houdend met de moeilijkheidsgraad van het transport.”*⁽⁹⁾.

a.2. Transport ⁽¹⁰⁾

i. Kusttraject

Budgetlast= 1522,46 euro excl. AO's
AO's ⁽¹¹⁾ budgetlast= 615,61 euro

ii. Riviertraject 1

Budgetlast = 797,32 euro excl. AO's
AO's ⁽¹²⁾ budgetlast = 1231,22 euro

iii. Riviertraject 2

Budgetlast = 1077,32 euro excl. AO's
AO's ⁽¹³⁾ budgetlast = 1231,22 euro

iv. Riviertraject 3

Budgetlast= 1415,91 euro excl. AO's

AO's ⁽¹⁴⁾ budgetlast = 1231,22 euro

3.A.2. toelage technische bekwaamheid

Eind 2025 zullen 14 verkeersleiders opgeleid zijn om vanuit de centrale Zelzate verkeersbegeleiding te geven. De totale extra kost om aan deze 14 personeelsleden ook de extra toelage uit te betalen, wordt geraamd op 33.022,14 euro (inclusief werkgeversbijdrage van 11,14%).

Deze kost wordt aangerekend op begrotingsartikel MCO-1MAH2ZZ-LO.

De Inspectie van Financiën verleende op een gunstig advies op 18 november 2025.

⁷ Dienstverlening aan aannemersconsortium COTU (transport tunnelementen).

⁸ $(1.193,31 \text{ euro} * 4) * 6 = 28.639,44 \text{ euro}$

$28.639,44 \text{ euro} * 1,1115 = 31.832,74 \text{ euro}$

⁹ Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 tot vaststelling van de tarieven van het loodsgeld, de loodsvergoedingen voor loodsverrichtingen in de loodsvaarwateren en andere kosten, zoals gewijzigd.

¹⁰ Ook deze kosten zullen zoals gewoonlijk gefactureerd worden.

¹¹ Let wel: AO's kunnen uitbetaald of gecompenseerd worden.

¹² Zie voetnoot 10.

¹³ Zie voetnoot 10.

¹⁴ Zie voetnoot 10.

De minister van Begroting verleende een akkoord op 8 december 2025.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaand ontwerpbesluit tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut, wat betreft het zich beschikbaar houden van de operationele loodsen voor de uitzonderlijke transporten voor de Oosterweelverbinding en de toelage technische bekwaamheid;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij te gelasten het voormelde besluit in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut, wat betreft het zich beschikbaar houden van de operationele loodsen voor de uitzonderlijke transporten voor de Oosterweelverbinding en de toelage technische bekwaamheid
- Protocolnummer 448.1397 van 6 maart 2026;
- Adviesnummer 79.055/3 van de Raad van State van 13 april 2026.